

1. Experimenten met de Participatiewet kunnen van start!
2. Uitspraak CRvB 6 december 2016: Ongelijke behandeling samenwonenden bij zorgbehoefte
3. Praktijkroute
4. Bericht aan cliënten bij opname via Praktijkroute in doelgroepregister banenafspraken
5. Ministeriële regeling aantallen beschut werk gepubliceerd
6. Vereenvoudiging beslagvrije voet
7. Onderzoek van de Inspectie SZW laat zien: Nog niet overal protocol huisbezoek, wel veel gebruik van het voorbeeldprotocol
8. Divosa Werkwijzer 'Aan de slag met parttime ondernemen'
9. Kunstenaars en ondernemerschap in Amsterdam
10. Tips voor het organiseren van de ontmoeting tussen werkgevers en werkzoekenden
11. Tips & tools voor het vergroten van het werkgeversnetwerk
12. Mogelijkheid voor het plaatsen van specifieke vacatures voor jongeren
13. Ontwikkelingen voor gemeenten op het terrein van kinderopvang
14. Gemeenten hebben baat bij deelname aan de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit
15. Bevordering arbeidsparticipatie mensen met psychische aandoeningen – Stimulering regionale samenwerking GGZ en Werk&Inkomen
16. Verantwoording Bbz 2004 aan het Rijk
17. Vrijlating vrijwilligersvergoeding in de bijstand wordt geüniformeerd
18. Betaling eenmalige tegemoetkoming aan WW-gerechtigden
19. Gevolgen wijziging IOAW
20. Extra middelen naar de centrumgemeenten van de 35 arbeidsmarktregio's
21. Breed moratorium
22. Financiële hulpverlening aan kwetsbare groepen
23. Ondersteuningsprogramma verbetering schuldhulpverlening van start
24. Informatie over kindpakket overzichtelijker

1. Experimenten met de Participatiewet kunnen van start!

Op 1 maart 2017 zijn het Tijdelijk besluit experimenten Participatiewet en de Tijdelijke regeling experimenten Participatiewet gepubliceerd. Deze treden op 1 april 2017 in werking. Met het besluit maakt de regering het voor gemeenten mogelijk om te onderzoeken wat het beste werkt om mensen naar werk toe te leiden. In de regeling staat hoe gemeenten een verzoek kunnen indienen om te kunnen experimenteren en hoe de toewijzing daarvan verloopt.

Aanvraag indienen

Gemeenten kunnen een schriftelijk verzoek indienen bij de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om te kunnen experimenteren. De initiatiefgemeenten (Groningen, Tilburg, Utrecht en Wageningen) krijgen de gelegenheid om vanaf 1 april 2017 een verzoek in te dienen. Andere gemeenten kunnen vanaf 1 mei 2017 een verzoek indienen. Het verzoek kan uitsluitend via het e-mailadres experimentenpw@minszw.nl worden ingediend.

Bij het indienen van een verzoek maken gemeenten gebruik van de 'Aanvraagbrief' en het 'Aanvraagformulier' die op de website van de Rijksoverheid zijn gepubliceerd.

De Aanvraagbrief vindt u [hier](#); het Aanvraagformulier vindt u [hier](#).

De schriftelijke verzoeken van gemeenten worden op volgorde van binnenkomst behandeld.

Gemeenten kunnen een gezamenlijk voorstel indienen met maximaal 6 andere gemeenten uit dezelfde arbeidsmarktregio, of uit een ander bestaand samenwerkingsverband in het kader van de Participatiewet.

Wijzigingen in het Tijdelijk besluit experimenten Participatiewet

Het definitieve besluit is op een aantal punten gewijzigd ten aanzien van de versie die in het najaar van 2016 heeft voorgehangen bij de Staten-Generaal. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- de inkomensvrijlating in het experiment kan voor gehuwden maximaal €199 per maand zijn (in plaats van €142);
- de bepaling dat deelnemers na vrijwillige deelname alleen bij dringende redenen naar het oordeel van de gemeente mogen stoppen met het experiment is geschrapt;
- in de toelichting is geschrapt dat deelnemers niet zouden mogen kiezen voor een bepaalde onderzoeksgroep. Dit kan wel zolang de deelnemers vrijwillig deelnemen en er een vorm van willekeurige verdeling plaatsvindt (bijvoorbeeld tussen de onderzoeks- en controlegroep).

1. Uitspraak CRvB 6 december 2016: Ongelijke behandeling samenwonenden bij zorgbehoefte

De bijstandsnorm voor 'gehuwden' is van toepassing voor personen die samenwonen én een gezamenlijke huishouding voeren (gehuwd of ongehuwd). Dit geldt bijvoorbeeld ook voor samenwonende bloedverwanten in de tweede graad (broers en zussen), die een gezamenlijke huishouding voeren. Alleen samenwonende familieleden, te weten bloed- en aanverwanten in de eerste graad (ouders- (pleeg)kinderen) zijn hiervan uitgezonderd. Daarnaast is expliciet in de Participatiewet geregeld dat óók bloedverwanten in de tweede graad (broers en zussen), die een gezamenlijke huishouding voeren, bij de beoordeling van het recht op bijstand worden uitgezonderd van de toepassing van de gehuwdennorm, indien er bij één van hen een zorgbehoefte bestaat¹.

Op 6 december 2017 heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) in een aldaar aanhangig gemaakte casus geoordeeld dat deze regeling in de Participatiewet voor zover 'de uitzondering wegens het bestaan van een zorgbehoefte is beperkt tot bloedverwanten in de tweede graad, wegens strijd met artikel 26 van het IVBRP² (discriminatie) buiten toepassing dient te worden gelaten'³.

In de beantwoording van Kamervragen naar aanleiding van genoemde CRvB uitspraak heb ik 24 januari 2017 in eerste instantie aangegeven welke gevolgen de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep voor de uitvoering van de Participatiewet door gemeenten⁴ zou hebben, namelijk dat de gemeenten gehouden zijn om in voorkomende individuele gevallen rekening te houden met de genoemde CRvB uitspraak en voorts dat de Participatiewet aanpassing zou behoeven.

Omdat uit nieuwe informatie is gebleken dat de betrokken gemeente tegen de uitspraak van de CRvB op grond van artikel 80 van de Participatiewet beroep in cassatie heeft ingesteld bij de Hoge Raad der Nederlanden (HR), heb ik op 20 februari 2017 de eerder door mij gegeven antwoorden op Kamervragen gecorrigeerd. De brief aan de Tweede Kamer vindt u [hier](#).

In verband met het cassatieberoep bij de HR is de genoemde uitspraak van de CRvB namelijk opgeschort, totdat de HR hierop een beslissing heeft genomen. Een en ander betekent dat de gemeenten - in tegenstelling tot mijn eerdere antwoorden op genoemde Kamervragen - gehouden blijven uitvoering te geven aan de huidige wettelijke regeling en dus alléén tweedegraads bloedverwanten die een gezamenlijke huishouding voeren én voldoen aan het criterium van "zorgbehoefte" uit kunnen zonderen van de gehuwden norm. Volgens de eerdere beantwoording van de Kamervragen zou de uitzondering namelijk óók van toepassing worden op alle andere ongehuwd samenwonenden die een gezamenlijke huishouding voeren én voldoen aan het criterium van 'zorgbehoefte'.

In dit kader is voorts van belang dat naar vaste rechtspraak als 'zorgbehoefte' wordt aangemerkt de persoon van wie is vastgesteld dat hij vanwege ziekte of een stoornis van lichamelijke, verstandelijke of geestelijke aard in aanmerking komt voor een opname in een AWBZ-inrichting (thans: Wlz-inrichting). Bovendien is van zorgbehoefte sprake als de persoon die vanwege ziekte of

¹ Artikel 3, tweede lid, sub a Participatiewet.

² Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten

³ Uitspraak 6-12-2016, Centrale Raad van Beroep: ECLI:NL:CRVB:2016:4487

⁴ En de SVB bij uitvoering Aio.

een stoornis van lichamelijke, verstandelijke of geestelijke aard duurzaam is aangewezen op dagelijkse hulp bij alle of de meeste algemene dagelijkse levensverrichtingen, of is aangewezen op constant toezicht teneinde mogelijk gevaar voor zichzelf of anderen te voorkomen.

3. Praktijkroute

In de vorige Verzamelbrief bent u al ingelicht dat vanaf 1 januari 2017 de Praktijkroute als toegang tot het doelgroepregister is opengesteld. Onder de Praktijkroute wordt het volgende verstaan: bij mensen met een arbeidsbeperking wordt op de werkplek via een gevalideerde loonwaardemethodiek vastgesteld welke loonwaarde zij hebben. Bij een loonwaarde die bij voltijdse arbeid minder dan het wettelijk minimumloon bedraagt kunnen deze mensen zonder beoordeling door het UWV worden opgenomen in het doelgroepregister voor de banenafpraak. Gemeenten geven aan het UWV digitaal door wie via de Praktijkroute opgenomen moet worden in het doelgroepregister. Dit gaat via het re-integratiebericht, een onderdeel van het Digitaal Klantdossier. Voor specifieke informatie over de gegevensuitwisseling voor de Praktijkroute met het UWV kunnen gemeenten contact opnemen met het Inlichtingenbureau via telefoonnummer 0800-2221122, of via email: servicedesk@inlichtingenbureau.nl.

Meer informatie over de Praktijkroute is te vinden op de website van de [Programmaraad](#) en in het vernieuwde Kennisdocument banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten, op de website van de [Rijksoverheid](#).

4. Bericht aan cliënten bij opname via Praktijkroute in doelgroepregister banenafpraak

Met de wet van 14 december 2016 (Stb. 519) is geregeld dat vanaf 1 januari 2017 mensen die behoren tot de doelgroep van de Participatiewet via de zogeheten Praktijkroute kunnen worden toegelaten tot het doelgroepregister voor de banenafpraak. Dit houdt in dat, als uit een gevalideerde loonwaardemeting op de werkplek blijkt dat iemand een loonwaarde heeft beneden het wettelijk minimumloon, hij of zij zonder beoordeling door het UWV opgenomen kan worden in het doelgroepregister.

Wanneer een gemeente ten behoeve van de vaststelling van loonkostensubsidie een loonwaardemeting heeft verricht ontvangt de werkgever een beschikking van de gemeente, waarin de loonwaarde van de (potentiële) werknemer en de hoogte van de te verstrekken loonkostensubsidie staan vermeld. Het is een goed gebruik van gemeenten dat zij de werknemer hierover ook schriftelijk informeren.

Nu de loonwaardemeting voor deze werknemer tot gevolg heeft dat hij wordt opgenomen in het doelgroepregister voor de banenafpraak is het wenselijk dat gemeenten deze werknemer er ook schriftelijk van op de hoogte brengen dat zij hem aanmelden bij het UWV voor opname in het doelgroepregister. U wordt verzocht hiermee in uw berichtgeving aan de werknemer rekening te houden.

5. Ministeriële regeling aantallen beschut werk gepubliceerd

Sinds 1 januari 2017 moet een gemeente beschut werk aanbieden. Zij kan niet meer bij verordening regelen dat geen beschut werk wordt aangeboden. Het Rijk kan jaarlijks bij ministeriële regeling het aantal ten minste te realiseren dienstbetrekkingen beschut werk per gemeente bepalen. De regeling is op 31 januari 2017 gepubliceerd in de Staatscourant; u vindt de ultimo aantallen voor 2017 en 2018 [hier](#).

In deze aantallen is er rekening mee gehouden dat gemeenten de achterstand, die in de jaren 2015 en 2016 is opgelopen, in vijf jaar inlopen, zodat er in de structurele situatie ruim 30.000 beschut werkplekken beschikbaar blijven.

Als de behoefte daartoe bestaat - blijkend uit het aantal positieve adviezen beschut werk, afgegeven door UWV - dan moet de gemeente beschut werk aanbieden tot ten minste het aantal,

zoals vastgelegd in deze ministeriële regeling. Daarbij is uitgegaan van een gemiddeld dienstverband van 31 uur per week. Dit betekent dat gemeenten evenredig meer plekken moeten realiseren bij dienstverbanden van minder dan 31 uur per week en evenredig minder plekken behoeven te realiseren bij dienstverbanden van meer dan 31 uur per week.

Een gemeente kan bij verordening een hoger aantal te realiseren dienstbetrekkingen vaststellen. Als de behoefte lager is dan het aantal genoemd in de ministeriële regeling (blijkende uit het aantal afgegeven positieve adviezen van UWV) dan hoeft de gemeente minder plekken te realiseren en kunnen de middelen die zij voor beschut werk heeft ontvangen voor andere doeleinden worden ingezet.

6. Vereenvoudiging beslagvrije voet

Op 16 februari is het wetsvoorstel vereenvoudiging beslagvrije voet door de Tweede Kamer aanvaard. Op 7 maart heeft ook de Eerste Kamer het aanvaard.

Mensen met schulden moeten voldoende geld overhouden om in de basale kosten van levensonderhoud te voorzien. De beslagvrije voet zorgt daarvoor. Met het wetsvoorstel wordt de berekening van deze beslagvrije voet eenvoudiger en wordt het proces van beslaglegging zodanig ingericht dat partijen beter van elkaars beslagleggende en incassoactiviteiten op de hoogte zijn. Hierdoor zal de beslagvrije voet aanzienlijk beter worden beschermd.

Nu wordt de beslagvrije voet in de praktijk veelvuldig te laag vastgesteld, waardoor mensen te weinig geld overhouden om van te leven, waardoor hun financiële problemen verergeren. In het nieuwe systeem zal de beslagvrije voet in het overgrote deel van de gevallen correct worden vastgesteld. Daarmee wordt de beslagvrije voet de solide bodem zoals die is beoogd.

7. Onderzoek van de Inspectie SZW laat zien:

Nog niet overal protocol huisbezoek, wel veel gebruik van het voorbeeldprotocol

De Inspectie SZW heeft op mijn verzoek onderzoek gedaan naar protocollen voor huisbezoeken. Het blijkt dat 86% van de onderzochte gemeenten een protocol voor huisbezoeken of een soortgelijk document heeft. Veel gemeenten hebben daarvoor het voorbeeldprotocol van het Kenniscentrum Handhaving en Naleving gebruikt. Omdat het belangrijk is dat huisbezoeken zorgvuldig worden uitgevoerd raad ik u aan kennis te nemen van het onderzoek. Gemeenten die nog geen protocol voor huisbezoeken of een soortgelijk document hebben opgesteld kunnen het gebruiken om dat alsnog te doen. Het onderzoek vindt u [hier](#).

8. Divosa Werkwijzer 'Aan de slag met parttime ondernemen'

Op 20 december 2016 heeft Divosa de 'Werkwijzer Aan de slag met parttime ondernemen' gepubliceerd. De werkwijzer is onderdeel van het programma Effectiviteit & Vakmanschap van Divosa en de Beroepsvereniging voor Klantmanagers, mede gefinancierd door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Onder gemeenten zijn veel vragen over parttime ondernemen vanuit en binnen de kaders van de Participatiewet. De nieuwe Werkwijzer Aan de slag met parttime ondernemen helpt die vragen te beantwoorden; u vindt deze [hier](#).

Divosa heeft in samenwerking met een aantal gemeenten een werkblad gemaakt dat bijstandsgerechtigden helpt bij het opzetten van een stappenplan voor een parttime onderneming. Dit werkblad kunnen gemeenten kosteloos bestellen, zie achter deze [link](#).

9. Kunstenaars en ondernemerschap in Amsterdam

De gemeente Amsterdam is met gedeeltelijke ondersteuning van het Rijk een pilot gestart, waarbij startende en net gestarte kunstenaars tijdelijk begeleiding wordt aangeboden bij het ontwikkelen van noodzakelijke ondernemersvaardigheden. Uit een recente verkenning van de SER en de Raad voor Cultuur (januari 2016) blijkt dat in de culturele sector sprake is van relatief lage en onregelmatige inkomens en een hoge kans op werkloosheid. In de sector is een relatief groot aantal praktiserend kunstenaars werkzaam als zelfstandige. Financiële ondersteuning aan startende zelfstandige kunstenaars vanuit het Bbz is alleen mogelijk indien bij de aanvraag (onder andere) wordt aangetoond dat het bedrijf levensvatbaar is. In veel gevallen is dit een te hoge

horde voor de doelgroep. Met deze pilot zal worden onderzocht of een betere begeleiding bij de ontwikkeling van ondernemersvaardigheden van deze groep leidt tot een verbetering van hun inkomenspositie. Doel is dat de begeleide kunstenaars zelfstandig in hun bestaan kunnen voorzien, of in staat zijn een succesvolle aanvraag Bbz te doen.

Naam van de pilot is *Het Fundament*, om aan te geven dat ondernemersvaardigheden de basis zijn voor een goede start als zelfstandig kunstenaar. De eerste groep is 30 januari 2017 van start gegaan. Deelnemers zijn startende of recent gestarte kunstenaars met een laag inkomen. Het programma duurt vier maanden en de begeleiding vindt grotendeels plaats door medewerkers van het team Eigen Werk (van de gemeente Amsterdam), die een achtergrond hebben in de kunst en door Cultuur+Ondernemen, de stichting die voorheen werd ingeschakeld om kunstenaars met een Wwvk uitkering te begeleiden.

De pilot zal worden geëvalueerd, waarbij onderzocht zal worden wat de resultaten van de pilot zijn en wat de werkzame elementen zijn van het begeleidingstraject. Tevens zal een MKBA (maatschappelijke kosten en baten analyse) worden uitgevoerd. De resultaten en inzichten van de evaluatie zullen onder andere gemeenten worden verspreid.

10. Tips voor het organiseren van de ontmoeting tussen werkgevers en jonge werkzoekenden

Kennismakingsbijeenkomsten, zoals matchingevents voor werkgevers en werkzoekenden, kunnen bijdragen aan het overbruggen van negatieve beeldvorming. Essentieel daarbij is dat werkzoekende en werkgever elkaar leren kennen vóórdat de selectie plaatsvindt, zodat selectie niet plaatsvindt op basis van de beeldvorming over de groep, maar op basis van kennis van de persoon. Onderzoek suggereert dat er voorwaarden zijn voor de kennismaking waardoor de ontmoeting effectiever is en negatieve beeldvorming overbrugd wordt. Deze voorwaarden en tips zijn beschikbaar op de website van Aanpakjeugdwerkloosheid.nl; u vindt deze [hier](#).

Van 13 tot 17 februari was de WerkWeek. In heel Nederland vonden meer dan 14.000 ontmoetingen plaats tijdens bijeenkomsten van jongeren, werkgevers en professionals. Het ging om matchingevents van jongeren en werkgevers, maar ook om netwerkbijeenkomsten voor werkgevers en bijeenkomsten voor professionals van gemeenten en UWV over de aanpak van de jeugdwerkloosheid. Meer informatie vindt u [hier](#).

11. Tips & tools voor het vergroten van het werkgeversnetwerk

Voor een succesvolle uitvoering van Matchen op werk is een sterk netwerk nodig van werkgevers met passende vacatures. Te weinig werkgevers stappen nog naar een regionaal werkgeversservicepunt (WSP) als zij personeel nodig hebben. Minder dan helft van de werkgevers (17 tot 40%) maakt gebruik van werkgeversdienstverlening. In haar rapport 'Werkgeversperspectief 2015' stelt de Inspectie SZW dat werkgevers niet bekend zijn met het bestaan van het WSP en met de diensten van gemeenten en het UWV. Verder hebben werkgevers de indruk dat gemeenten en het UWV niet veel voor hen kunnen betekenen. Werkgevers hebben behoefte aan een betere bekendheid van het WSP. Ook willen ze inhoudelijk goede en toegankelijke informatie. Ze verwachten een proactieve houding van gemeenten en UWV en laten aan hen het initiatief. Hebben zij eenmaal contact met gemeenten en UWV, dan zijn zij niet ontevreden over de dienstverlening. Het rapport van de Inspectie vindt u [hier](#).

De regio's Noord-Limburg, Rijnmond en West-Brabant ontwikkelden met Team Aanpak Jeugdwerkloosheid en campagnebureau BKB *tips & tools voor het vergroten van het werkgeversnetwerk* om de bekendheid van het WSP te verbeteren en het werkgeversnetwerk uit te breiden. Ook het Landelijk Werkgeversservicepunt (LWSP), de AWWN en de Programmaraad zijn betrokken. De Programmaraad is een samenwerkingsverband van VNG, Divosa, UWV en Cedris. Tijdens de Slotdag van de WerkWeek op 17 februari 2017 heeft campagnebureau BKB een workshop over de *tips & tools voor het vergroten van het werkgeversnetwerk* gegeven en deze

onder de aandacht gebracht bij de arbeidsmarktregio's. De tips & tools zijn beschikbaar gesteld op www.matchenopwerk.nl en worden overgedragen aan de Programmaraad.

Ontwikkelingen in de regio's:

- **Bestaand netwerk benutten**
De regio West-Brabant richt zich op tools voor het uitbreiden van het werkgeversnetwerk, door gebruik te maken van het netwerk van werkgeversorganisaties en -verenigingen. Deze organisaties hebben communicatiekanalen en -middelen voor het contact met hun achterban, denk aan bijeenkomsten, nieuwsbrieven, websites. In het opbouwen van eigen netwerken van werkgevers kunnen werkgeversorganisaties als het ware een kortere route zijn voor het WSP.
- **Positieve ervaringen verspreiden**
De regio Noord-Limburg verspreidt positieve ervaringen van reeds samenwerkende bedrijven in de media om andere bedrijven te laten zien wat het WSP voor hen kan betekenen. Een goed voorbeeld gaat over een werkgever wiens vraagstuk naar tevredenheid is opgelost door het WSP.
- **Peer-to-peer aanpak**
De regio Rijnmond ontwikkelt een peer-to-peer aanpak en vraagt werkgevers om zélf de boodschap van het WSP te verspreiden onder collega-werkgevers. Zo komen de voordelen van het gebruikmaken van de dienstverlening van het WSP beter voor het voetlicht.
- **Daarnaast wordt een aantal praktische instrumenten ontwikkeld die de regio's kunnen inzetten, zoals regelmatig een nieuwsbrief versturen, persberichten schrijven en het gebruik van sociale media. Ook is een animatie gemaakt over de dienstverlening van het WSP, die door alle regio's kan worden gebruikt.**

Aanbod: maak de animatie geschikt voor uw eigen regio

De animatie is gemaakt voor de regio Noord-Limburg, maar kan door alle regio's worden gebruikt. De contactgegevens die verschijnen aan het einde van de animatie zullen dan aangepast worden. Tot eind april 2017 heeft elke arbeidsmarktregio de mogelijkheid om dit gratis te laten doen. Als u van dit aanbod gebruik wilt maken, stuur dan uiterlijk op 26 april 2017 een mail naar aanpakjeugdwerkloosheid@minszw.nl, met daarin de contactgegevens die u in de animatie wilt laten opnemen, bijvoorbeeld het adres van uw website, een e-mailadres en/of een telefoonnummer. De animatie vindt u [hier](#).

12. Mogelijkheid voor het plaatsen van specifieke vacatures voor jongeren

In 2017 mogen werkgevers in vacatures specifiek vragen om jongeren. In het kader van de Aanpak Jeugdwerkloosheid is deze vorm van leeftijdsdiscriminatie bij wijze van uitzondering toegestaan. In de vacature moet de volgende zin worden vermeld: 'Dit is een vacature voor jongeren van 18 tot 27 jaar in het kader van de 'Aanpak Jeugdwerkloosheid'. Ook op Werk.nl kunnen werkgevers een vacature specifiek voor jongeren plaatsen. De maatregel was al van kracht in 2015 en 2016.

13. Ontwikkelingen voor gemeenten op het terrein van kinderopvang

Het wetsvoorstel Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang en het wetsvoorstel Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzaalwerk van de minister van SZW zijn op 21 februari door de Tweede Kamer aangenomen. Het streven is publicatie in juli 2017 en de beoogde inwerkingtredingdatum is 1 januari 2018. Dit hangt mede af van besluitvorming in de Eerste Kamer. Hieronder vindt u informatie over de gevolgen van deze wetsvoorstellen voor de gemeente.

Inhoud wetsvoorstellen

Met het wetsvoorstel innovatie en kwaliteit kinderopvang worden de kwaliteitseisen voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk gelijkgeschakeld en wordt ingezet op kwaliteitsverhoging. De uitwerking van de kwaliteitseisen komt in lagere regelgeving (streven is 1 juli 2017 te publiceren). Meer informatie over de voorgestelde wijzigingen in de wettelijke kwaliteitseisen kunt u vinden in het Akkoord Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang. Deze vindt u [hier](#).

Het wetsvoorstel harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk regelt dat peuterspeelzaalwerk onder de definitie van kinderopvang wordt gebracht. Hierdoor kunnen ook werkende ouders die nu hun kind naar een peuterspeelzaal brengen in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag.

Het ministerie van SZW bereidt een website voor met informatie voor organisaties, professionals en ouders over aankomende wijzigingen op het gebied van kinderopvang. Op deze website zal onder andere informatie te vinden zijn over de belangrijkste gevolgen van de wetsvoorstellen innovatie en kwaliteit kinderopvang en harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk.

Peuterspeelzalen worden kindercentra

De peuterspeelzalen zullen na inwerkingtreding van het wetsvoorstel innovatie en kwaliteit kinderopvang moeten voldoen aan alle wettelijke kwaliteitseisen die op grond van de Wet kinderopvang gelden voor kindercentra.

Peuterspeelzalen kunnen zich ook voorafgaand aan inwerkingtreding van het wetsvoorstel harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk al omvormen tot kindercentrum. Dit doen zij door een aanvraag hiervoor in te dienen bij de gemeente. Veel peuterspeelzalen zijn al omgevormd tot kindercentrum of zijn hiermee bezig. Alle resterende peuterspeelzalen die nog niet zijn omgevormd zullen op de datum van inwerkingtreding automatisch worden omgezet naar kindercentra (kinderdagverblijf) in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK). Ook na inwerkingtreding kunnen kindercentra kortdurend voorschools aanbod aanbieden.

Recht op kinderopvangtoeslag straks mogelijk voor kinderopvang in omgevormde peuterspeelzalen

Werkende ouders van wie de kinderen nu gebruik maken van een peuterspeelzaal en die voldoen aan de wettelijke eisen voor kinderopvangtoeslag kunnen na inwerkingtreding van het wetsvoorstel harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk kinderopvangtoeslag aanvragen voor kinderopvang in een tot kindercentrum omgevormde voormalige peuterspeelzaal. Dit levert een besparing op voor gemeenten, omdat zij voor deze ouders geen aanbod meer hoeven te bekostigen. Die ouders worden door het rijk gefinancierd via de kinderopvangtoeslag. De kosten die het rijk hiermee overneemt zijn in totaal naar schatting ongeveer € 40 miljoen per jaar. Zoals de meicirculaire 2016 aangeeft komt de Decentralisatie-uitkering versterking peuterspeelzaalwerk daarom te vervallen per de beoogde inwerkingtredingsdatum (1 januari 2018) en zal de hieraan verbonden € 35 miljoen dan worden uitgenomen uit het Gemeentefonds.

Rol gemeenten

De gemeenten hebben van oudsher een belangrijke rol bij het kortdurend voorschools aanbod voor peuters. Daarvoor stellen gemeenten zelf budget beschikbaar. Gemeenten blijven ook na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk verantwoordelijk voor het bekostigen van voorschoolse voorzieningen voor ouders van peuters die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag.

Het is voor u als gemeente van belang om op de hoogte te zijn van de beoogde wetswijzigingen. De veranderde kwaliteitseisen betekenen aanpassingen in toezicht en handhaving. Het is belangrijk dat u als gemeente hierop bent voorbereid. De gemeenten en de GGD'en zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving op de kinderopvang. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en GGD GHOR Nederland zullen de gemeenten en GGD'en informeren over de gevolgen van deze wetsvoorstellen voor het toezicht en de handhaving op de kinderopvang.

Hierbij is het voor u ook van belang te bekijken hoe u – binnen de te wijzigen verhoudingen en gelet op de lokale situatie – het gemeentelijk beleid ten aanzien van voorschoolse voorzieningen het beste vorm geeft. Sociaal Werk Nederland (SWN) biedt ondersteuning aan gemeenten en peuterspeelzalen met Handreikingen, een helpdesk en regiobijeenkomsten.

Bestuurlijke afspraken gemeenten

Naast de voorliggende wetsvoorstellen zijn er in 2016 bestuurlijke afspraken gemaakt tussen de Minister van SZW en de VNG om ervoor te zorgen dat alle ouders van peuters een aanbod krijgen van voorschoolse voorzieningen. Het gaat hierbij om ouders van peuters die nog geen gebruik

maken van voorschoolse voorzieningen en die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. Het kabinet heeft in de meicirculaire 2016 aangegeven dat vanaf 2016 hiervoor € 10 miljoen extra beschikbaar wordt gesteld aan gemeenten via een decentralisatie-uitkering in het Gemeentefonds. Deze extra middelen lopen stapsgewijs op met € 10 miljoen per jaar, tot € 60 miljoen structureel in 2021. De extra middelen voor gemeenten zijn bedoeld om óók de peuters te bereiken die nu nog geen gebruik maken van een voorschoolse voorziening. Het ministerie van SZW bereidt samen met de VNG een monitor voor om te onderzoeken hoeveel peuters bereikt worden door de gemeenten door deze extra financiële middelen en welke inspanningen gemeenten daarvoor doen. Alle gemeenten zullen voor de monitor informatie moeten aanleveren.

14. Gemeenten hebben baat bij deelname aan de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit

In 2015 is de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) gestart. De doelstelling van deze aanpak is tweeledig: het bevorderen van de adreskwaliteit in de Basis Registratie Personen (BRP) enerzijds en het voorkomen en bestrijden van adresgerelateerde fraude, alsook het verhogen van de rechtmatigheid van adresgerelateerde regelingen anderzijds. Deze risicogerichte aanpak om de adreskwaliteit te verhogen en adresfraude op te sporen heeft BZK ontwikkeld met circa 200 gemeenten en de ministeries van SZW, VenJ, Financiën, OCW en hun uitvoeringsorganisaties. De samenwerking tussen gebruikers van de BRP en gemeenten is een succes en leidt tot het verhogen van de adreskwaliteit en het opsporen van adres- en adresgerelateerde fraude. Het kabinet heeft in april 2016 daarom besloten LAA structureel te continueren voor de periode 2016 tot en met 2023. Daarbij zal medio 2017 nogmaals de balans worden opgemaakt aan de hand van de beschikbare informatie over de maatschappelijke en financiële baten.

De aanpak van LAA bestaat in essentie uit het verzamelen van signalen van bepaalde rijksdiensten die afnemer zijn van de BRP, die te ordenen, te controleren, te combineren en vervolgens te selecteren, zodat ze als 'risicoadres' aan de gemeente worden aangeboden voor een adresonderzoek, welke kan leiden tot een bezoek en vraaggesprek aan huis. De aan LAA deelnemende gemeenten krijgen een iPad met een applicatie van LAA, waarin alle verzamelde gegevens van het adres reeds zijn ingevuld en waarin de controleur een vragenlijst invult, nadat de gemeente daaraan nog eigen informatie uit de voorbereiding heeft toegevoegd.

Voordat de controleur op pad gaat heeft deze namelijk het liefst al binnen de gemeente, met inachtneming van de juiste zorg voor privacy, andere afdelingen geraadpleegd over het adres, zoals de sociale dienst. Door de bevindingen tijdens het huisbezoek op te slaan in de applicatie komen die direct beschikbaar voor verder gebruik. De privacy is gewaarborgd in techniek en procedures, de methode is juridisch getoetst.

Enkele voorbeelden van de signalen die LAA verzamelt zijn terugmeldingen naar aanleiding van onbestelbare verkeersboetes, vergeefse huisbezoeken van de politie, schijnverlating, veelverhuizers, overbewoning of vreemde briefadressen. LAA filtert dit soort signalen onder meer op dubbelingen, actualiteit en consistentie. Gemeenten ontvangen € 70 vergoeding per afgerond huisbezoek. Verder hebben gemeenten die al deelnemen in een breed onderzoek ook andere baten uit dit soort adresonderzoek gemeld, die variëren van betere eigen heffingen tot effectiever werken aan veiligheid, zorg en maatschappelijke hulp.

In 2015 is met deze aanpak door de 160 deelnemende gemeenten ca. € 1,6 miljoen aan misbruik in de bijstand geïnd, waarbij ruim 7.000 huisbezoeken werden afgelegd. Daardoor is de kwaliteit van de adressen in de BRP verbeterd, waardoor de rechtmatigheid is vergroot van uitkeringen (zoals bijstand, toeslagen, AOW) en toeslagen, die mede op basis van het BRP-adres zijn toegekend.

Voor 2016 is berekend dat deze baten (door het voorkomen van misbruik van bijstand door adresfraude) voor gemeenten tot € 2.2 miljoen kunnen oplopen, door 170 deelnemende gemeenten en de inzet van 15.000 huisbezoeken. In 2017 streeft het programma naar een

groeijende opbrengst door verbeterde signalen, een grotere hitkans en een groter aantal deelnemende gemeenten.

Alle redenen voor gemeenten om hun handhaving op de bijstand met behulp van LAA gegevens uit te breiden, de kwaliteit van de BRP te vergroten, de rechtmatigheid van bijstandsuitkeringen daardoor te waarborgen en misbruik eerder op te sporen en te voorkomen.

Gemeenten die zich al bij de landelijke aanpak hebben aangesloten worden geadviseerd de ontvangen risicoadressen te blijven bezoeken. Gemeenten die nog niet op de landelijke aanpak zijn aangesloten worden geadviseerd zich te melden bij aanpakadreskwaliteit@ictu.nl.

15. Bevordering arbeidsparticipatie mensen met psychische aandoeningen – Stimulering regionale samenwerking GGZ en Werk&Inkomen

Een groeiende groep mensen in Nederland heeft te kampen met psychische problemen. Psychische aandoeningen zijn inmiddels de belangrijkste oorzaak van arbeidsongeschiktheid. En veel mensen met een bijstandsuitkering hebben psychische problemen.

In december 2016 heb ik de Tweede Kamer laten weten dat ik samenwerking tussen organisaties en professionals uit GGZ en Werk & Inkomen een impuls wil geven en dat daar in totaal maximaal € 3,5 miljoen beschikbaar voor wordt gesteld. Via het kader *Stimulering regionale samenwerking GGZ en Werk&Inkomen* is nu verduidelijkt hoe en in welke planning men voor ondersteuning in aanmerking kan komen. Kader en aanvraagformulier vindt u [hier](#).

De centrumgemeenten van de 35 arbeidsmarktregio's kunnen samen met de GGZ en het UWV financiële ondersteuning aanvragen door het indienen van een plan om regionale samenwerking tussen GGZ en de sector Werk&Inkomen op te zetten, dan wel verder te ontwikkelen en structureel te verankeren.

Voor het uitvoeren van een plan dat aan de in het kader geformuleerde criteria voldoet kan eenmalig een tegemoetkoming worden verkregen van maximaal € 90.000. Het tijdvak voor indiening van een plan loopt van 12 juni tot 24 juni 2017.

Over dit stimuleringsinitiatief organiseert de Programmaraad 12 april a.s. een landelijke informatiebijeenkomst, samen met het ministerie van SZW, GGZ-Nederland en kenniscentrum Phrenos. Informatie hierover en aanmelden vindt u [hier](#).

16. Verantwoording Bbz 2004 aan het Rijk

Inleiding

In deze toelichting wordt de wijze van verantwoording van de Bbz 2004 aan het Rijk beschreven in zowel het Beeld van de Uitvoering als SiSa. De aanleiding voor de toelichting zijn de vragen die het ministerie van SZW krijgt over de wijze van verantwoording.

Lasten

Lasten zijn uitgaven die aan een periode worden toegerekend. Uitgaven worden aan een periode toegerekend indien de prestatie (die leidt tot kosten) in het begrotingsjaar plaatsvond, dan wel indien het verlies in het begrotingsjaar plaatsvond, dan wel het verlies aan dat begrotingsjaar is toe te rekenen (Invulwijzer SiSa 2016, paragraaf 5.2).

Het bestedingsbegrip bij het Bbz 2004 kent in aanvulling op de definities onder 5.2 Besteding het volgende: balansmutaties in verband met de verstrekking van leningen, zoals kapitaalverstrekking in het kader van het Bbz 2004, worden verantwoord bij de bestedingen (Invulwijzer SiSa 2016, paragraaf 5.2.1).

Baten

Baten zijn inkomsten die aan een periode worden toegerekend. Inkomsten worden aan een periode toegerekend als de prestatie in die periode plaatsvond. Hetzij omdat de uitvoering van een taak die

tot inkomsten leidde in het begrotingsjaar plaatsvond, hetzij omdat het voordeel in het begrotingsjaar plaatsvond (Invulwijzer SiSa 2016, paragraaf 5.4).

De verantwoording van baten voor de gebundelde uitkering en van het Bbz 2004 vindt plaats op basis van het baten- en lastenstelsel, conform het BBV. Balansmutaties in verband met de terugbetaling van leningen, zoals bijstand of kapitaalverstrekking in het kader van het Bbz 2004, worden verantwoord bij de baten. Onder baten op verstrekt bedrijfskapitaal wordt verstaan: rente en aflossing. Een terugvordering is een voorbeeld van een vorm van aflossing (Invulwijzer SiSa 2016, paragraaf 5.4.1).

Bij balansmutaties gaat het niet om mutaties in de voorziening dubieuze debiteuren. Dotaties aan de voorziening dubieuze debiteuren zijn geen bestedingen en een vrijval van de voorziening is geen bate. Een uitzondering hierop zijn fraudevorderingen. Conform het BBV worden fraudevorderingen (in afwijking van overige vorderingen) als netto baten verantwoord. In de situatie van de opsporing van een fraudegeval wordt onder het baten- en lastenstelsel de vordering in één keer in het jaar van het stellen van de vordering opgenomen bij de baten, waarbij een voorziening voor dubieuze debiteuren in mindering wordt gebracht (Invulwijzer SiSa 2016, paragraaf 5.4).

Omzetting naar een bedrag "om niet"

Volgens artikel 21 van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 kan een verleende bijstand, onder voorwaarden, ambtshalve geheel of gedeeltelijk worden omgezet in een bedrag om niet. Dit geldt eveneens voor bedrijfskapitaal (artikel 22 van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004).

Een (gedeeltelijke) omzetting van bijstand of van bedrijfskapitaal naar een bedrag om niet is uiteraard geen bate. Gemeentelijke beslissingen die betrekking hebben op de hoogte van eenmaal toegekende leningen (bijvoorbeeld een geheel of gedeeltelijke omzetting van leenbijstand om niet) dienen daarom buiten de verantwoording te blijven (FAQ wijziging regelgeving Bbz).

17. Vrijlating vrijwilligersvergoeding in de bijstand wordt geüniformeerd.

In de brief aan de Tweede Kamer van 10 maart 2017 heb ik aangekondigd de Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ aan te passen. De vrijlating van een onkostenvergoeding voor het verrichten van vrijwilligerswerk naast een bijstanduitkering wordt geüniformeerd tot een vrij te laten bedrag van ten hoogste € 150,- per maand, met een maximum van € 1.500,- per kalenderjaar. Gemeenten kunnen dit bedrag vrijlaten, ongeacht of het vrijwilligerswerk bijdraagt aan de arbeidsinschakeling of niet. Met deze aanpassing verdwijnt de situatie dat twee regimes van toepassing zijn op de hoogte van het vrij te laten bedrag in de bijstand. De betreffende vrijlating is op grond van artikel 31, lid 7 van de Participatiewet niet van toepassing op personen onder de 27 jaar.

Vrijwilligerswerk is waardevol voor de maatschappij en voor de vrijwilliger zelf. Mensen kunnen door middel van vrijwilligerswerk immers vaardigheden en nuttige ervaringen opdoen en het biedt kansen om hun netwerk uit te breiden. Dit kan ook weer helpen om de kansen op werk te vergroten. Dat geldt ook voor bijstandgerechtigden die een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt.

Het verschil in de maximaal vrij te laten vergoeding voor vrijwilligerswerk binnen de Participatiewet en andere sociale zekerheidswetten wordt met de aanpassing opgeheven. Gekozen is voor het hoogste vrij te laten bedrag. De uniformering komt daarenboven tegemoet aan de opvatting van een aantal gemeenten dat voor de uitvoeringspraktijk het lastig is om de grens aan te geven wanneer vrijwilligerswerk bijdraagt aan de re-integratie en wanneer niet. Een individuele toets door gemeenten over het al dan niet bijdragen van het vrijwilligerswerk aan de re-integratie van belanghebbende is met de uniformering van de maximaal vrij te laten bedragen niet meer nodig.

Tegelijkertijd laat het voldoende ruimte voor de beleidsvrijheid van gemeenten. De aanpassing treedt in werking per 1 april 2017.

18. Betaling eenmalige tegemoetkoming aan WW-gerechtigden

Op grond van de Tijdelijke regeling tegemoetkoming Dagloonbesluit werknemersverzekeringen (Staatscourant nr. 56189) gaat het UWV vanaf april 2017 een eenmalige tegemoetkoming betalen aan ruim 80.000 werklozen. Het betreft WW-gerechtigden die na invoering van de Wet werk en zekerheid (1 juli 2015) in de periode 1 juli 2015 tot 1 januari 2017 van het UWV een WW-uitkering hebben ontvangen. Deze eenmalige tegemoetkoming biedt een financiële compensatie voor WW-gerechtigden die een uitkering hebben ontvangen gebaseerd op een lager WW-dagloon dan zij op grond van het nieuwe Dagloonbesluit 2016 zouden hebben gehad.

Voor de uitvoering van de Participatiewet is van belang dat deze eenmalige tegemoetkoming wordt beschouwd als 'middel' in de zin van artikel 31, eerste lid, van de Participatiewet. Voor het antwoord op de vraag of er sprake is van vermogen of inkomen en dus of het volledige bedrag verrekend kan worden, of dat een deel wellicht onder het vrijgestelde vermogensdeel zou kunnen vallen, zoals bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet, het volgende. In de Tijdelijke regeling tegemoetkoming Dagloonbesluit werknemersverzekeringen is bepaald dat de eenmalige tegemoetkoming moet worden beschouwd als een WW-uitkering. Dat betekent dat er sprake is van een socialezekerheidsuitkering. Dat kan van invloed zijn op de bijstandsuitkering.

Onderstaande situaties dienen ter illustratie voor gemeenten om te beoordelen of sprake is van vermogen of inkomsten.

- Indien er voorafgaand aan de bijstand een periode is geweest waarin er recht is op een WW-uitkering en daaruit het recht op de eenmalige tegemoetkoming voortvloeit, dan ziet dit recht op een periode waarover geen beroep op bijstand is gedaan. Het ziet namelijk op de WW-periode, voorafgaand aan de bijstand. De betaling van de tegemoetkoming wordt dan dus gezien als vermogen en niet als inkomen en valt onder artikel 34 van de Participatiewet.
- Iemand ontvangt bijstand en op een later moment blijkt dat er over die periode recht op WW-uitkering was. Wanneer de eenmalige tegemoetkoming wordt betaald ziet het recht op de eenmalige tegemoetkoming op dat moment wél op een periode waarover een beroep op bijstand is gedaan en is sprake van inkomen.
- Een WW-gerechtigde ontvangt over een periode naast de WW-uitkering (tegelijkertijd) ook bijstand. Vervolgens blijkt dat er een eenmalige tegemoetkoming wordt betaald die ziet op de periode waarin beroep op bijstand is gedaan. Op dat moment ziet het recht op de eenmalige tegemoetkoming op een periode waarover een beroep op bijstand is gedaan en is sprake van inkomen.

19. Gevolgen wijziging IOAW

Met de Verzamelwet 2017 is per 1 januari 2017 een omissie in de IOAW gerepareerd. Een werkloze werknemer met een IOAW-uitkering, waarvan de partner de pensioenleeftijd bereikt, heeft per die datum niet meer recht op een IOAW-uitkering voor een ongehuwde, maar op een IOAW-uitkering ter hoogte van de gehuwdennorm. Dit heeft tot vragen geleid bij de SVB bij de toekenning van de AIO over de wijze van verrekenen van de inkomsten van de AOW-gerechtigde partner. Ook is het voorgekomen dat de IOAW beëindigd is uitsluitend op basis van het feit dat de partner van de werkloze werknemer de pensioengerechtigde leeftijd bereikte. Hieronder wordt uitleg gegeven over beide gevallen.

Hoogte IOAW bij toekenning AIO

Als de partner van een IOAW-gerechtigde de pensioengerechtigde leeftijd bereikt dan heeft de IOAW gerechtigde recht op een IOAW-uitkering ter hoogte van de gehuwdennorm (€ 1403,98). Het AOW-pensioen van de oudste partner wordt geheel in mindering gebracht op de IOAW-uitkering

van de werkloze werknemer. Het resterende IOAW-bedrag wordt voor ieder de helft uitbetaald aan de werkloze werknemer en de partner (of op verzoek aan één van hen).

Voor huishoudens waarvan de oudste partner de pensioenleeftijd heeft bereikt geldt een algemene bijstandsnorm (AIO-norm) van € 1432,66 (exclusief vakantie-uitkering). De IOAW-norm ligt daar onder. Daarom hebben betrokkenen naast IOAW en AOW ook aanspraak op een kleine AIO-aanvulling. Deze AIO-aanvulling geldt niet als inkomen voor de IOAW en wordt dus niet verrekend met de IOAW-uitkering.

Onterechte beëindiging IOAW

Zoals toegelicht in de verzamelwet 2017 blijft de grondslag voor gehuwden van toepassing wanneer de echtgenoot van de werkloze werknemer de pensioengerechtigde leeftijd bereikt of onbetaald verlof geniet. Niet gewijzigd is het feit dat het recht op IOAW eindigt als de werkloze werknemer (zelf) de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.

Het is voor het beëindigen van het recht op IOAW-uitkering bepalend aan welke persoon het hoofdrecht is gekoppeld. Is het gekoppeld aan degene die de pensioengerechtigde leeftijd bereikt dan dient de gemeente de IOAW-uitkering te beëindigen op basis van het leeftijds criterium. Is het hoofdrecht echter gekoppeld aan de jongere partner die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet bereikt dan mag de IOAW-uitkering niet door de gemeente worden beëindigd op basis van het leeftijds criterium van de oudste.

20. Extra middelen naar de centrumgemeenten van de 35 arbeidsmarktregio's

Om de kansen van de aantrekkende arbeidsmarkt zo goed mogelijk te benutten is het van belang dat partijen in de 35 arbeidsmarktregio's samenwerken om de vraag naar en het aanbod van mensen die extra ondersteuning nodig hebben bij elkaar te brengen. De centrumgemeenten van de 35 arbeidsmarktregio's hebben een belangrijke voortrekkersrol om deze samenwerking met de andere gemeenten in de arbeidsmarktregio, alsook met het UWV, de sociale partners en het (beroeps)onderwijs, effectief vorm te geven.

Tijdens de praktijkdag van de Programmaraad en de bestuurdersconferentie op 6 maart 2017 te Utrecht is gesproken over ons gezamenlijke doel om op alle niveaus een stevige relatie met werkgevers op te bouwen en te behouden. Het zijn immers de werkgevers die uiteindelijk de baankansen van de nu sterk aantrekkende economie kunnen aanbieden. Werkgevers hebben onder meer behoefte aan een duidelijk en herkenbaar aanspreekpunt in de arbeidsmarktregio, aan uniforme afspraken over de inzet van instrumenten en aan goede vindbaarheid van (potentiële) kandidaten in de regio. Op 6 maart 2017 werd geconstateerd dat er op dit gebied al veel gebeurt, maar dat er ook nog het nodige te doen is. Op www.samenvoordeklant.nl treft u een verslag van deze middag aan.

Er worden eenmalig extra middelen beschikbaar gesteld aan de centrumgemeenten ten behoeve van het organiserend vermogen voor het versterken van de werkgeversdienstverlening en het matchen op werk. Deze gelden worden door de centrumgemeenten ingezet, ten behoeve van alle gemeenten in uw arbeidsmarktregio:

- in 2017 een extra impuls voor het opstellen en beschikbaar maken van substantieel meer (gemeentelijke) klantprofielen van de werkzoekenden uit de doelgroep Banenafspraken. Voor het realiseren van een match is immers inzicht in vaardigheden, interesses en competenties van (potentiële) kandidaten voor werkgevers van groot belang. Nu al ondersteunt de Kandidatenverkenner banenafspraken werkgevers hierbij. Daarnaast intensificeert de Programmaraad ook dit jaar haar ondersteuningsaanbod aan uw arbeidsmarktregio.
- in 2017 een extra impuls voor 14 arbeidsmarktregio's aan de grens van Duitsland en België voor grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling.

21. Breed moratorium

Het besluit breed moratorium, waarmee voor mensen in zeer problematische schuldsituaties een afkoelingsperiode kan worden ingelast, zal per 1 april 2017 in werking treden. Het breed moratorium biedt de gemeentelijke schuldhulpverlening de mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden een incassopauze mogelijk te maken. Het gaat om situaties waarin door de wijze van incasso van een of meer schuldeisers de financiële situatie van de schuldenaar herhaaldelijk wordt gedestabiliseerd, terwijl andere instrumenten onvoldoende soelaas bieden om tot een effectieve schuldhulpverlening te komen. Het moratorium is dan ook een ultimatum remedium. De incassopauze biedt hulpverlener en schuldeisers de mogelijkheid een juist beeld te krijgen van de afbetalingsmogelijkheden van de schuldenaar en op basis daarvan tot reële afbetalingsafspraken te komen. Een verzoek tot het instellen van een breed moratorium wordt door het college van burgemeesters en wethouders gedaan aan de rechter.

22. Financiële hulpverlening aan kwetsbare groepen

Gezien de enorme impact die financiële problemen en schulden hebben op het leven van mensen is alertheid op financiële problemen bij zorg- en hulpverleners van belang. Dit geldt in algemene zin, maar des te meer als het gaat om kwetsbare mensen die zich bevinden in een zorgafhankelijke positie, bijvoorbeeld in zorginstellingen of in de maatschappelijke opvang, of mensen die anderszins in hoge mate afhankelijk zijn van hun omgeving voor zorg en het behouden of bereiken van een stabiele financiële situatie.

Financiële ondersteuning als integraal onderdeel van het brede hulpverleningsaanbod is noodzakelijk. Dit betekent dat het voor professionals en vrijwilligers die zich vanuit andere hulp- of zorgvragen inzetten voor deze mensen een onmisbare vaardigheid is om financiële problematiek te kunnen signaleren. Daarnaast is de bewaking en waar nodig de verbetering van de kwaliteit van de financiële hulpverlening aan mensen in kwetsbare posities een belangrijk en continu aandachtspunt. Kwaliteitseisen, zoals opgesteld door de Branchevereniging van Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI), kunnen hierbij een belangrijke rol vervullen. Gemeenten kunnen als voorwaarde stellen dat partijen waarmee zij samenwerken aantoonbaar aan deze eisen voldoen. Goede voorbeelden hoe gemeenten de kwaliteit van de financiële hulpverlening borgen, zowel professioneel als vrijwillig, vindt u op www.effectieveschuldhulp.nl.

23. Ondersteuningsprogramma verbetering schuldhulpverlening van start

Schuldhulpverlening kan beter. Dat stelden vijf landelijke partijen in hun gezamenlijke pamflet 'Naar een betere Aanpak van Schulden en Armoede' en bevestigde de evaluatie Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Divosa, Sociaal Werk Nederland, de NVVK, Landelijke Cliëntenraad en VNG werken hiertoe aan het *Ondersteuningsprogramma Schuldhulp*, gefinancierd door het ministerie van SZW. Met dit programma willen zij professionals en vrijwilligers helpen meer deskundigheid te ontwikkelen om mensen met schulden effectiever te helpen. De focus ligt op kennisontwikkeling, kennis delen en kennis toepassen. Kennis over preventie, maatwerk, samenwerken in het sociaal domein en voor burgers een betere toegang tot schuldhulp. De eerste helft van dit jaar verkennen de vijf organisaties hoe de academie voor schuldhulpverlening eruit kan komen te zien.

In dit kader is ook de handreiking 'De eindjes aan elkaar knopen' geactualiseerd, die onder meer wijkteamprofessionals praktische kennis en inzichten biedt in het complexe systeem rond schuldhulpverlening. U vindt deze [hier](#).

Vóór de zomer komt er ook een instrument waarmee cliëntenraden en gemeenteraden beleid kunnen beoordelen en zal tevens een eerste werkconferentie voor en door gemeenten plaatsvinden. De website effectieveschuldhulp.nl en de websites van de organisaties zullen berichten over de voortgang van dit project.

24. Informatie over kindpakket overzichtelijker

Alle gemeenten hebben dit jaar extra geld gekregen om in te zetten voor kinderen in armoede. Meer dan de helft van de gemeenten biedt gezinnen een Kindpakket aan. Het aandeel gemeenten met een Kindpakket neemt toe. Toch komt deze steun nog te vaak niet bij de doelgroep terecht.

Veel ouders weten niet wat de mogelijkheden zijn, denken dat ze niet in aanmerking komen of schamen zich om ondersteuning aan te vragen. Daardoor blijven deze mensen buiten beeld en missen ze een opstapje waarmee andere problemen vaak kunnen worden voorkomen. En bovenal blijven de kinderen die nu niet mee kunnen doen aan de zijlijn staan. Onnodig. Want de ondersteuning is er.

SZW is bezig met een campagne middels radiospotje, op social media en via reguliere media om ouders te laten weten dat er ondersteuning is als ze weinig geld hebben en ze hun kinderen toch mee willen laten doen. We verwijzen hierbij uiteraard naar gemeenten en fondsen die dit oogmerk hebben. Het is dan ook van belang dat de informatie over de mogelijkheden binnen uw gemeente overzichtelijk en vindbaar is en gemeenten herkenbare terminologie gebruiken zodat we gezamenlijk eenduidig kunnen communiceren dat alle kinderen mee kunnen doen

SZW wil hierbij faciliteren door het aanbieden van een communicatietoolkit.

De **toolkit** voor gemeenten biedt digitale middelen (o.a. banner, kernboodschap, nieuwsbericht) in de 'Kansen voor alle kinderen' campagnestijl die u kunt inzetten in uw eigen communicatie. In de handleiding leest u precies hoe u de middelen kunt inzetten voor uw eigen (social) mediakanalen. Als gemeenten hun informatie goed vindbaar maken op hun website en gebruik maken van dezelfde terminologie (zoals gebruik van het goed herkenbare woord 'kindpakket') en kernboodschap, dan helpt dat mensen die ondersteuning goed kunnen gebruiken, om de weg daar naar toe te vinden waardoor uiteindelijk meer kinderen mee kunnen doen. Zo kunnen gemeenten eerder signaleren waar meer ondersteuning nodig is.

De communicatietoolkit is **vanaf 6 april** te downloaden op www.kansenvoorallekinderen.nl